

Kuşaklar Arasında Annelik: Siirt Örneğinde Değişen Roller ve Algılar

İlknur Ağtürk | 0000-0003-4991-5749 | ilknur.agt Turk@siirt.edu.tr

Siirt Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Siirt, Türkiye

 <https://ror.org/05ptwtz25>

Öz

Annelik olgusu, sosyal, kültürel, biyolojik alanları içermesinden dolayı farklı boyutlarla ele alınmayı gerektiren bir alandır. Kadının annelik kimliğinin oluşması, biyolojik yapısının yanı sıra toplumsallaşma süreçlerinden de etkilendiği bir durumdur. Başka bir ifade ile kadınlardan beklenen çalışma hayatı ve ailevi sorumluluklar, kadınlar üzerinde baskı yaratmakta ve bu süreçteki mücadele yetisi kadının kimliğini belirlemektedir. Annelik olgusuna tarihin farklı dönemlerinde çeşitli anlamlar yüklenmiş, küreselleşme olgusuyla önemli dönüşüm gözlenmiştir. Bu gelişim ve dönüşümler birçok şeyi etkilediği gibi kadınların annelik rollerini de etkilemiştir. Yaşanan bu değişimlere binaen bugünkü toplumumuzda anneliğin dönüşümünü sosyolojik perspektiften değerlendirmek, annelik rollerinin anlaşılması adına önemli bir durumdur. Bu bağlamda araştırmamızın amacı eril cinsiyet üzerinde kadına dayatılmış cinsiyet rolü olan anneliğe yüklenen anlamı sosyolojik açıdan görünür kılmaktır. Çalışma; anneliğin çeşitli söylemlerin odağında yeniden üretilen konumuna ilişkin bir tartışma yürütmeyi amaçlamaktadır. Çalışma dâhilinde annelik olgusunun farklı kuşaklar arasında ne anlam ifade ettiği üzerine yoğunlaşmaktadır. Çalışma kapsamında görüşülen 15 Siirtli kadının üçte biri 65 yaş ve üzeri, üçte biri 35-64 yaş aralığında, üçte biri 35 yaşından küçük kadınlardan oluşmaktadır. Görüşmelerde katılımcıların hepsi anneliği yücelten söylemler ile anneliği tanımlayarak anneliğin ön koşullarından birinin fedakârlık olduğu, anneliğin kutsal olduğu konusunda hemfikirdirler. Fakat fedakârlığın şekli yaşlı kuşak ile orta ve genç kuşak arasında farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Annelik, Toplumsal Cinsiyet, Kimlik, Kültürel Değişme, Kuşaklararasılık

Atıf Bilgisi

Ağtürk, İlknur. "Kuşaklar Arasında Annelik: Siirt Örneğinde Değişen Roller ve Algılar". *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/1 (Nisan 2025), 141-174.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.1.7>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	08.02.2025
Kabul Tarihi	26.03.2025
Yayın Tarihi	15.04.2025
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Siirt Üniversitesi Rektörlüğü Etik Kurulu tarafından 2024 tarih ve 2024/8699 sayısı kararı ile onay alınmıştır.
Benzerlik Taraması	Yapıldı - Turnitin
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayımlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır